

Stratejik derinliğimizin derinliklerinden gelen bir çalışma!..

**“HERŞEYİN TEORİSİ-SİSTEM TEORİSİNİN ESASLARI,
VAROLUŞUN GENEL İZAFİYET TEORİSİ-VE TASAVVUF” ...
 (“Kendi varlığında yok olmanın” resmidir!..)**

Kitabın “Önsöz”ünde, “Herşeyin Teorisi”ne doğru yola çıkarken şöyle demiştik:¹

Bütün varlıkların, kendi kimliklerini, varlıklarını oluşturma süreci içinde her an yaptıkları işe dikkat ettiniz mi; nedir bunların özü? Çevreyle etkileşmek değil midir? Daha başka bir deyişle, çevreden gelen etkilerin -enformasyonların- daha önceden sahip olunan bilgilerle -“bilgi temeliyle”- değerlendirilip işlenilerek, etkileşme süreci içinde bozulan dengenin yeniden inşası için çaba sarfetmek -çevreyi etkilemek- değil midir?..

İşte, “şol cennetin ırmakları akar Allah deyu deyu” derken bir Yunus’un anlatmak istediği de bundan başka bir şey değildir!

Şimdi, bir anda, Tasavvuftan bilişsel bilime dönüyoruz ve aynı gerçekliği bilişsel bilimin diliyle ifade ediyoruz!..

Bu evrende varolan her şey bir sistem değil midir? “Evet”! Peki bütün sistemler de kendi içlerindeki sistem merkezinde bulunan bir “sıfır noktasında” temsil edilmiyorlar mı? Gene “evet” mi dediniz!.. İşte, atalarımızın, “bu evrende ondan gayri hiçbir şey yoktur” diyerek ifade etmeye çalıştıkları gerçekliğin sırrı budur! “Kaf dağının arkasında saklı olan hazinenin” sırrı budur!..

Atalarımız bu gerçeği, o kendi dinsel terminolojileriyle, yüzlerce yıl önce şöyle ifade etmişlerdi: “Tanrı insanı kendini bilmesi için yaratmıştır”!..

Peki insan ne yapıyor bunun için? Aynaya bakıyor ve diyor ki “En El Hak”! Örneğin, kendi içindeki “kendisinden içeri” olan o “Ben’i” hissettiği an Hallacı Mansur “En El Hak” demişti! Ve o an da yok edilmişti tabii! Neden? Çünkü Hak, yani sıfır hali -kendisi olarak- konuşamaz ki!.. Bu nedenle, yani Hallacı Mansur, “En El Hak” diyerek, kendini -kendi nefsinin- kendi içindeki sıfır halinin -Hak’kın- yerine koyma hatasına düşüyordu!..

Peki “Hak’ka ermek” nedir, “Erenler” denilen atalarımız kimlerdir?..

Onlar, gerçekte ağız var dili yok olanlardır! Çünkü, “hakikate erdiğin” an onu duygusal düzeyde “susmaktan” başka türlü ifade edemezsin!.. “Erenlerin”, diğer insanlarla ilişkileri içinde gerçekliği ifade biçimleri ise, insanların ihtiyacı olduğu kadarını onların anlayabileceği bir dille onlara aktarmak şeklinde olur!..

Peki, ne yapmak gerekir o zaman, şu an biz ne yapmaya çalışıyoruz?..

¹ M. R. Aktolga, Herşeyin Teorisi, Sistem Teorisinin Esasları-Varoluşun Genel İzafiyet Teorisi ve Tasavvuf, Alter Yayıncılık Haziran 2021 Ankara... (Konuyla ilişkisi açısından bir başka makalemin linki ise; “Namazın ve Duanın Diyalektiği” <http://www.aktolga.de/m37.pdf>)

“Ben” -“biz”-, “O” değiliz ki! “O” olmadığımızın bilincindeyiz! “Ben”, “biz” insanız ve bilişsel bir ifadeyle² “onun” gerçekliğini dile getirmeye çalışıyoruz! Niye mi? “Doğa insanla kendi bilincini yaratıyor” demiştik ya!.. O, yani doğa, evrim sürecinin her aşamasında, bu aşamanın diliyle kendini ifade ederek kendi kendisiyle konuşuyor aslında! Bizim yaptığımız da bunun dışında-ötesinde bir şey değildir!..

Ne ki o “doğa”? “Herşey” denilen nedir ki? “Her şeyin” özü o değil midir!.. İnsan olarak varoluş gerekçemiz, aradığımız şey de işte “onun” bilgisi, bilinci oluyor!.. Lafı uzatmayalım, hani bir söz var ya, “öküz nerede dağa kaçtı, dağ nerede yandı bitti kül oldu” diye, aynen öyle işte!.. Yani boşuna aramayın “onu”, “o” size sizden daha yakındır aslında!..

EVET, GENE ATALARIMIZA DÖNÜYÖRÜZ: “NEFSİNİ BİLEN RABBİNİ BİLİR”!..

Mitolojilerde, masalarda hep bir “Kaf Dağından”, ve “onun ardına gizlenmiş olan” “sır”dan bahsedilir! Sahi nerededir gerçekte o “Dağ” ve o “sır”?..

O “Dağ” bizim nefsimizdir! Ya “sır”ı dediniz? Boşuna demiyor atalarımız “nefsini bilen Rabbini bilir” diye! Peki, nefsinin bilince nası Rabbini bilmiş oluyor insan, nerede o “Rab”, nefis dediğimiz nöronal etkinlik nasıl örtüyor-gizliyor onu-“Rabbi”?..

İnsan da organizmal varlığıyla bir sistem değil midir; ve her sistem gibi o da kendi içindeki sistem merkezinde bulunan bir “sıfır noktasında” temsil olunmuyor mu? Alın işte size, “benden içeri olan o Ben”in -yani “Rabbin”- “sırrı”!.. Öyle bir sır ki bu, ona ulaşmak için önce onu gizleyen -ya da bu sırrı ele geçirmenize engel olan- “ejderhayı” “yok etmeniz”, daha başka bir deyişle, “kendinizden-nefsinizden” kurtulmanız gerekecektir!.. Nasıl mı?³ Eskilerin yapmaya çalıştıkları gibi onu zorla yok etmeye çalışarak değil tabii!.. Onu, yani “nefsinizi bilerek” “yok” edeceksiniz!.. İşte “nefsini bilen Rabbini bilir” in sırrı tam buradadır!..

İnsan, “nefsini bilmeye” başlayınca, “ben” denilen aksiyonpotansiyelleri etkinliğinin, çevreyle etkileşme sürecinde, kendi içimizdeki sistem merkezinde sıfır noktasında ortaya çıkan ve “bizi” dışarıya karşı temsil eden izafi bir insiyatifinden, elektriksel etkinlikten başka bir şey olmadığını da anlamış olur. İşte atalarımızın, “nefsini bilen Rabbini bilir” diyerek ifade etmeye çalıştıkları “kendi varlığında yok olma” bilincinin ortaya çıkış diyalektiği bundan ibarettir...

HAK’KIN DİYALEKTİĞİ!..

Tasavvuf bilgini Şeyh Bedreddin usta şöyle diyor „Varidat“ında:

„Bütün evrenler bir zerrede vardır”.. “Bu gerçek ne kadar bilinir, bütünü her insanda bulunduğu ne kadar anlaşılırsa (bu gizlilik ne denli aydınlanırsa), ‘Ben gizli bir hazineydim, bilinmeyi istedim ve beni bilsinler diye insanları yarattım’ sözünün gizemi de o oranda aydınlanır. Ancak, bilen de, anlayan da (yaratıcı ve yaratılan da) gene onun kendisidir başkası değil (“Vahdeti vücud”).Tanrı bütün niteliklerden sıyrılmıştır, ama o, aynı zamanda bütün nesnelere nitelenmiştir de. Bu evrende her şeyin özü o dur, ondan gayri bir şey yoktur”.⁴

²Dikkat! “Bilişsel bir ifadeyle” diyoruz; yani, duygusal bir deyişle, Hallac-ı Mansur gibi kendi nefsimizi “onun” yerine koymuyoruz!!

³İşte bu noktada atalarımızdan ayrılıyoruz! Çünkü onlar bu işi duygusal düzeyde, kendilerine adeta işkence ederek -kendi nefislerini yok etmeye çalışarak- başarmaya çalışıyorlardı. Biz ise, tam tersine, bilişsel anlamda onu bilerek, onun mutlak bir gerçeklik olmadığını ortaya çıkararak, onun gerçekte organizmanın sistem merkezinde oluşan sıfır noktasından kaynaklandığını dile getirerek yapmaya çalışıyoruz!

⁴Varidat, Şeyh Bedreddin, İsmet Zeki Eyuboğlu, Der Yayinevi, 1991

Ne diyor Şeyh Bedreddin burada:

1- “Bütün evren tek bir zerrede vardır” (Bütün evren -evrensel diyalektik- tek bir atomun içinde vardır anlamına gelir bu)

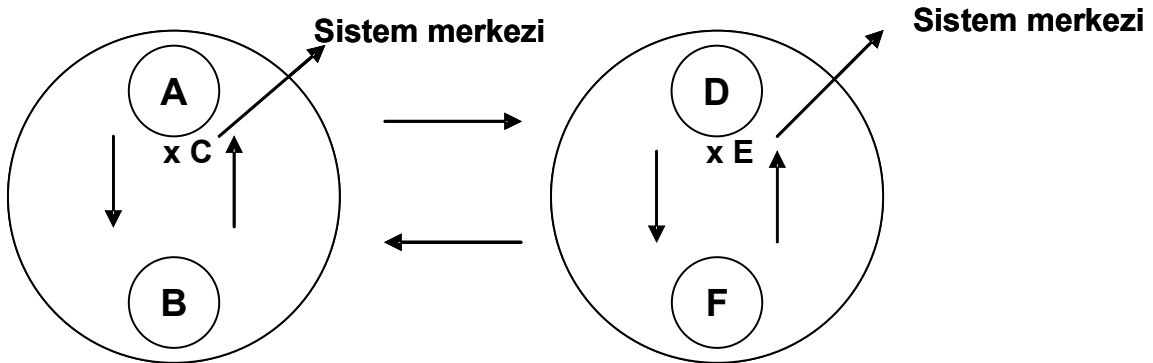
2- “Tanrı insanı, nefisini -kendini- bilerek Rabbini bilsin diye yaratmıştır”.⁵

3- “Ancak, yaratan da yaratılan da -bilen de anlayan da- bir ve aynı şeydir”. Yani, yaratan ve yaratılan diye birbirinden ayrı iki varlık söz konusu değildir. Her şey -her nesne, her sistem- Tanrı'nın izafi bir gerçekleşme halinden ibarettir. Yani her şey özünde -sistem merkezindeki sıfır noktasında- Tanrı'dır. (Tanrı bütün niteliklerden sıyrılmıştır, ama o aynı zamanda bütün nesnelere nitelenmiştir. Bu evrende her şeyin özü o dur (her şey sistem merkezindeki sıfır noktasında temsil olunur), ondan gayri (sıfırdan gayri) bir şey yoktur)...

Böyle diyor Şeyh Bedreddin. Ama, sadece Şeyh Bedreddin mi diyor bütün bunları? Muhyiddin'i Arabi'den Ahmet Yesevi'ye, Hacı Bektaş'tan Yunus Emre'ye kadar bütün o tasavvuf erlerinin söylediklerinin özü hep aynıdır...

Şimdi bir de, bu kitapta biz ne demiştik ona kulak verelim tekrar:

“Bu evrende var olan her şey, kendi içinde bir A-B sistemi iken, aynı anda, sistem merkezinde temsil olunan varlığıyla, bir başka sistemin (C-E) içinde C olarak da yer alır, var olur (buradaki A, B, C, D, E,F rasgele-sembolik ifadelerdir)...

“Bir şey”in, ya da “her şeyin” anatomisi..

Peki, Yunus'un “benden içeri olan o Ben”inin anlamı da bundan ibaret değil midir?..

İşte, ilkel komünal toplum bilgini atalarımızdan bize kalan bilgi temeli mirasın, sınıflılık süreci içinde gerçekleşen birey eksenli kendini ve doğayı bilme süreciyle -bilgi temeliyle- etkileşmesi sonucunda ortaya çıkan modern komünal toplum biliminin-bilincinin özü, esası, “bilgi temeli” bundan ibarettir!..

Özetlersek, bu evrende ne öyle varlığı “kendinde şey” olan bir Ahmet, Ayşe, ya da atom veya güneş sistemi gibi “kendinde şey”-“objektif mutlak gerçeklikler” vardır, ne de bunları yaratan doğa üstü metafizik bir “idee”!.. Her şey, kendi içinde bir A-B sistemi olarak sistem merkezinde bulunan sıfır noktasında (Tanrı, Hak)

⁵Yani „benlik“ denilen şeyin sistem merkezindeki sıfır noktasında çevreyle her etkileşme esnasında yeniden oluşan bir elektriksel sinyaller demetinden ibaret olduğunu anladığın an, onun mutlak bir gerçeklik olmadığını, aslında sistemin sıfır noktasında temsil olunduğunu anlamış oluyorsun... “Kendi varlığında yok olmanın” anlamı budur...

gerçekleşirken, aynı anda, bir başka dış unsurla (Şekilde E) ilişki-etkileşme esnasında C olarak kendi nefsiyle (gene sistem merkezindeki sıfır noktasında) izafi bir gerçeklik şeklinde varolur, bilinir. Dikkat edin, iç diyalog açısından sistem merkezi olarak ifade edilen sıfır noktası, aynı anda, bir dış unsurla etkileşmeye bağlı olarak sistemin kendi nefsiyle gerçekleştiği nokta oluyor! “Ben”, “benden içeri olan Ben’i” kendi içinde barındıran izafi bir gerçeklik olarak vücut buluyor!...

İşte size o “Kaf Dağı”, işte onun ardında bir “canavarın” (nefsin) koruması altında bulunan “nadide çiçek” (Hak-Tanrı)!.. Ve işte, modern sistem biliminin olduğu kadar atalarımızdan bize miras kalan bütün o tasavvuf bilincinin de öz-esası...

Bu tablo içinde Hak, yani Tanrı-Allah her durumda, sıfır noktasındadır demiştik. O sıfır ise her yerde, nefsin örttüğü perdenin altındadır; çünkü her şey kendi içindeki sıfır noktasında gerçekleşen, temsil olunan bir sistemdir!..

Aman dikkat! Şimdi bazıları hemen diyecekler ki, “aha işte bak, sen de sıfır noktasından -yani yokluktan- bahsediyorsun bunun adı “Tanrıtanımazlık” -“ateizm”- değil midir?!

Alâkası yok!! “Ateizmin”, yani “Tanrıtanımazlığın” özünde materyalizm yatar, materyalizmin “kendinde şey” madde-varoluş anlayışı yatar; varolmak için başka nesnelere ihtiyaç duymayan “objektif-mutlak gerçeklik” anlayışı yatar. “Ateistler”, idealizme, onun idee-Tanrı, din anlayışına karşı çıkarlarken kendilerinin de yeni bir din yarattıklarının farkında bile olmazlar! Metafizik bir “madde” dini! Onlar, bilimi pozitivist felsefeye göre yorumlayarak bir din haline getirirlerken, bunun da altında, günlük hayatın mekanik akışı içinde şekillenen sübjektif idealist bir “objektif-mutlak gerçeklik”-“kendinde şey madde” anlayışı yatar!...

Bilimsel temellerini Newton fiziğinde bulan “Ateizm” kuantum fiziğinin ve sistem biliminin ortaya çıkışıyla birlikte aslında çoktan tarihin çöp sepetine atılmış bir dünya görüşüdür. Çünkü, örneğin bir kuantum fiziğiyle -onun madde, varoluş anlayışıyla- “materyalizmi” bir arada düşünmek mümkün değildir! Ama tabii, kafasındaki ideolojik şablonları atabilenler farkedebiliyor bunu. Yoksa atış serbest!.. Hele hele Türkiye’deki gibi dinin siyasetin içinde olduğu bir ülkede, sınıfsal güdülerle, sınıf mücadelesi içindeki pozisyonunu muhafaza edebilmek için “ateist” olmak gerektiğine inanmış olan bütün o pozitivist -Devletçi-jöntürk-jönkürt- ideolojilerin tükenmişliklerini görünce insan bunu daha iyi anlıyor!..

Aslında ne kadar ilginç, idealizmle materyalizm arasındaki o ideolojik perdeyi kaldırırverin, “kendinde şey” varlıklardan başka bir şey kalmaz ortada! Biri der ki, “şeylerin bir yaratıcıya ihtiyacı yoktur, onlar “objektif-mutlak maddi gerçekliklerdir”! Diğeri ise, metafizik bir “yaratıcı” anlayışından yola çıktığı için, bu durumda onun için de gene, varlıkların karşılıklı etkileşme esnasında birbirlerini yaratmaları diye bir probleme yer kalmaz.

İster, Marx’tan yola çıkarak “insan doğa’nın kendi bilincine varmasıdır” deyin, ister aynı gerçeği Şeyh Bedreddin ya da bütün diğer tasavvuf erleri gibi ifade ederek “Tanrı insanı kendini bilmek için yaratmıştır” deyin, özünde bütün bunlar aynı yere çıkar. “La İlahe İllallah”ın, “Hulefa-i Raşidin” devrindeki o ilk bozulmamış, yorumlanarak içeriği boşaltılmamış haldeki anlamı da daha farklı değildir. Buradaki “başka ilah yoktur”dan kasıt, maddi gerçeklikleri yaratan, onların dışında ayrıca varolan başka bir yaratıcı yoktur anlayışındadır. Dikkat ederseniz burada da gene özünde “kendinde şey”- “mutlak gerçeklik” anlayışının reddi söz konusudur. Ama tabii daha sonra “Tanrı’nın yeryüzündeki gölgesi Devlet ve onu temsil eden Sultanlar” devrinin başlamasıyla birlikte her şey değişir. Bu durumda, Devletleşen dinin ortaya çıkardığı

“yaratana” “yaratılan” ikiliği, artık “yaratana yeryüzündeki temsilcisi” olma sıfatını alan Sultanla onun “kulları” arasındaki sınıfsal karşılıkta kendine maddi bir temel de bulmuş olmaktadır.

Bütün bunları şöyle de ifade edebiliriz:

Madem ki varolmak iki denge durumu arasında oluşan zaman-mekan boyutları içinde ortaya çıkıyor, her şey, her an, bir şekilde, Hak’ka, yani belirli bir denge durumuna, sıfır noktasına ulaşabilme çabası içinde gerçekleşiyor, o halde, bizim “varolmak” adını verdiğimiz çaba, her durumda, “Allah’ın adıyla sıfır noktasından-Allah’tan başlayarak” başka bir sıfır noktasına (denge haline, yani gene “Allah’a”) ulaşabilme çabasından ibarettir! Her durumda, “Allah’ın adıyla başlayan” her izafi varoluş insiyatifi, daha sonra “kendi varlığında yok olarak” son buluyor. İşte, “her şey her an Allah’tan yola çıkıp gene ona dönüş halindedir”in (yani, “her şey her an yeniden yaratılmaktadır”ın) diyalektiği budur...